

ע"פ 20088/04/17 - מחמוד אמרה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 20088-04-17 אמרה נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט ערן קוטון
מערער	מחמוד אמרה
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

1. המערער הועמד לדין בבית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "בית משפט קמא"), בגדרי תיק ת"ד 4471-07-15 בגין עבירות תעבורה שונות.
 2. על פי עובדות כתב האישום שהונח לפני בית משפט קמא, בתאריך 19.10.14 בסמוך לשעה 00:20, נהג המערער ברכב פרטי בכביש מס' 65 מכיוון מערב למזרח. בהגיעו לק"מ 31 בעקומה בכביש, נהג ברשלנות, במהירות בלתי סבירה, איבד שליטה על רכבו, סטה והתנגש במעקה בטיחות מברזל. כתוצאה נחבלו המערער ונוסע ברכבו ונזקקו לטיפול. כן נגרם נזק לרכב ולמעקה הבטיחות.
 3. לפיכך יוחסו למערער עבירות של נהיגה רשלנית לפי סעיף 262(2) ביחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת התעבורה"), התנהגות שגרמה נזק וחבלה, אי האטה בעקומה וסטייה מנתיב נסיעה, לפי תקנות 21(ב)(2), 52(4) ו-40(א), לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
 4. כתב האישום הוגש בתאריך 20.7.15, אך המשיבה התקשתה להביא את המערער לבירור דינו, ובתאריך 4.4.16 התלה בית משפט קמא את ההליכים בתיק.
- בהמשך אותר המערער וחתם בתאריך 26.7.16 על הזמנה להתייצב לדין בבית משפט קמא.
- בטופס עליו חתם נרשם "דע כי אם לא תתייצב לדין במועד הנקוב בהזמנה או במועד אחר שישונה לפי בקשתך ובית המשפט ידון אותך בהעדרך, עשויה להתקבל החלטה בדבר פסילתך מלנהוג [...]".
- בתאריך 27.9.16 התייצב המערער לדין ומסר תשובתו למיוחס לו כדלהלן: "כתב האישום הוקרא לי תוכנו הוסבר לי, אני נסעתי במהירות סבירה ותנאי הדרך לא היו טובים. זה מקום שכל הזמן יש שם תאונות, אני עובר שם יום יום. [...] אני מבקש לדחות להקראה נוספת, אני אתייעץ עם עו"ד".

לפיכך דחה בית משפט קמא את הדיון לתאריך 26.12.16 בשעה 09:10 במעמד המערער, והורה למערער להסדיר את הייצוג המשפטי או להיוועץ בעו"ד.

5. בדיון הנדחה, בתאריך 26.12.16, לא התייצב המערער בבית משפט קמא. בית משפט קמא המתין עד שעה 15:29 ובהמשך, בהתאם להוראות סעיף 240(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ"), ראה את המערער כמי שהודה בעובדות שנטענו בכתב האישום. עוד החליט בית משפט קמא לדון את המערער בהעדרו שכן סבר שלא יהא בשפיטתו בדרך זו משום עיוות דין. בית משפט קמא הרשיע אפוא את המערער במיוחס לו בכתב האישום. לאחר מכן נגזר דינו של המערער לקנס בסך 1,500 ₪ או 7 ימי מאסר תמורתו לתשלום תוך 90 יום, פסילה מלנהוג או מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים בפועל, ופסילה מלנהוג או מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור אותן עבירות בהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

6. בתאריך 25.1.16 הגיש המערער בקשה לביטול גזר הדין ועיכוב ביצועו.

על פי הבקשה, נודע למערער בתאריך 31.12.16 כי ניתן גזר דין בהעדרו. כוונתו היתה להתייצב לדיון אולם בשל מחלה שפקדה אותו בבוקר יום הדיון לא יכול היה להיות נוכח. לאחר החלמתו, בתאריך 31.12.16, פנה המערער לבא כוחו ומבדיקה שנערכה במערכת המחשוב נודע למערער באמצעות בא כוחו כי דינו נגזר. המערער טען כי "נשללה ממנו זכות הטיעון" וכי "יש לתת לו את יומו בבית המשפט ולאפשר לו בירור האישום ומתן תשובה מתאימה". עוד נטען כי המערער נהג משאית זהיר וגזר הדין יפגע בהכנסתו.

לבקשה צורף תצהיר חתום בידי המערער לפיו ביום הדיון חלה "בשפעת חריפה" ונאלץ "להיות במיטה למשך כשבוע". כן צורפה לבקשה "תעודת מחלה" שנערכה בתאריך 29.12.16 לפיה המערער "אינו מסוגל לעבוד - מיום 26/12/16 עד יום 27/12/16 סה"כ יומיים".

7. בתאריך 8.2.17 דחה בית משפט קמא את הבקשה וקבע כי המערער לא התייצב לשיבת ההקראה, לאחר שהוזמן כדין ונשפט בהעדרו. לאחר עיון בבקשה קבע בית משפט קמא "[...] ולא מצאתי שיש בנימוקיה כדי להיעתר לסעד המבוקש. ראשית, הבקשה הוגשה לאחר המועד הקבוע בחוק ומבלי שתוגש בקשה מתאימה להארכת המועד ואך בשל כך, יש לדחות את הבקשה. שנית, המבקש לא העלה טענת הגנה כלשהי שיש בה ולו לכאורה, להיעתר לבקשתו ולהצביע כי ככל שלא יבוטל פסק הדין, ייגרם לו עיוות דין. הענישה אשר הוטלה אינה חורגת ממתחם העונש ההולם".

משכך דחה בית משפט קמא את הבקשה.

8. על החלטה זו הגיש המערער בתאריך 18.4.17 את הודעת הערעור דנן.

בהודעת הערעור טען כי היתה סיבה מוצדקת להיעדרו מן הדיון והחלטתו של בית משפט קמא תביא לעיוות דין

שכן "יש לו הגנה סבירה שתביא לשינוי גזר דינו של בית המשפט". לטענת המערער נגרם לו עיוות דין שעה שנשללה ממנו זכות הטיעון ויש לתת לו את יומו בבית המשפט.

כיון שהחלטה מושא הערעור ניתנה בתאריך 8.2.17 ואילו הודעת הערעור הוגשה בתאריך 18.4.17 הורה בית המשפט למערער להבהיר אם הוא מבקש להאריך את המועד להגשת הערעור. ככל שכך הוא הדבר עליו להגיש בקשה מתאימה בצירוף תגובת המשיבה.

למרות האמור לעיל, לא הוגשה בקשה להארכת המועד להגשת הערעור, אך הוגשה תגובת המשיבה עליה השיב המערער.

המשיבה התנגדה להאריך את המועד להגשת הערעור מנימוקיה המפורטים בתגובתה.

בתשובה הודיע המערער כי טעה בית משפט קמא בקביעתו לפיה הבקשה הוגשה לאחר חלוף המועד להגשתה. עוד טען כי טרם התקבלה החלטת בית משפט קמא מתאריך 8.2.17 "ומטעמי זהירות הוגשה בקשת הארכת המועד". לטענתו פנה לבא כוחו אשר ביקש לעיין בחומר הראיות אך נמסר לו כי התיק מצוי בארכיב. לפיכך התבקש בית המשפט הנוכחי להורות על קיום דיון בערעור ולעכב את ביצוע גזר הדין עד החלטה בערעור.

9. בחנתי את הנתונים שלפני ושקלתי ענייניו של המערער.

המערער צירף להודעת הערעור שהוגשה בתאריך 18.4.17 את החלטת בית משפט קמא שניתנה בתאריך 8.2.17. לפיכך טענתו לפיה טרם התקבלה אותה החלטה אינה ברורה ונהירה כלל ועיקר.

מכל מקום, סבורני כי יש להתייחס להודעת הערעור שהגיש המערער כאל בקשה להארכת המועד להגשת ערעור, שכן החלטת בית משפט קמא ניתנה כאמור בתאריך 8.2.17 ואילו הודעת הערעור הוגשה למעלה מחודשים מאוחר יותר.

10. המערער התייצב בבית משפט קמא בתאריך 27.9.16 והדיון נדחה בנוכחותו לתאריך

26.12.16.

במועד הנדחה לא טרח המערער להתייצב ואף לא הגיש בקשת דחייה. בית המשפט המתין שעות רבות להתייצבות המערער לבירור דינו ולאחר שנכח כי המערער לא התייצב לדיון, לא הודיע דבר על סיבת היעדרו ואף לא הגיש בקשת דחייה, פעל בהתאם לסמכותו לפי סעיף 240(א)(2) לחסד"פ.

11. כיון שהמערער נכח בדיון, ככל שנבצר ממנו להתייצב לדיון הנדחה ברי כי היה עליו להודיע על כך לבית משפט קמא ולמשיבה, ולהגיש בקשה מתאימה. אף רשאי היה המערער לברר מידית את תוצאות הדיון שהתקיים בתאריך 26.12.16 אליו הוזמן כדיון. חלף זאת, בתאריך 31.12.16 פנה המערער לטענתו לבא כוחו אשר הגיש את הבקשה לבית משפט קמא רק בתאריך 25.1.17. אף התצהיר שצורף לבקשה שהוגשה לבית משפט קמא אינו מתיישב עם התיעוד הרפואי שצורף. למעלה מכך אין בתיעוד הרפואי

כדי להצדיק היעדרות מן הדיון, זאת מעבר לעובדה התמוהה שהאישור הרפואי נערך שלושה ימים לאחר הדיון, ומתייחס ליומיים בהם לא היה המערער "מסוגל לעבוד". לא נרשם בתעודת המחלה דבר באשר לאי יכולתו של המערער להתייצב לדיון. יתירה מכך, בבקשתו לבית משפט קמא לא פירט המערער כיצד נגרם לו עיוות דין עת נדון בהיעדרו.

12. לעניין השיקולים המנחים את בית המשפט בבואו לדון בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור פלילי, אפנה לנאמר מפי בית המשפט העליון בע"פ 4946/07 **מקלדה נ' מדינת ישראל** (19.2.09). נפסק -

"בעוד שבדין האזרחי קיימת דרישה ל"טעמים מיוחדים שיירשמו" על מנת להצדיק הארכת מועד להגשת ערעור (ראו סעיף 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984), אין בנמצא דרישה מקבילה בדין הפלילי (ראו סעיף 201 לחסד"פ), ולבית המשפט מוקנה שיקול דעת רחב בהחליטו בסוגיה. ברם, חרף הנטייה שלא להחמיר עם נאשמים המתעכבים בהגשת ערעורם, אין לראות בסדר הדין הפלילי משום "המלצה" או "רשות", וגם כשעסקינן בפלילים, אין מקום להיעתר לבקשות להארכת מועד חדשות לבקרים באופן שיביא לזילות הוראות החוק ולפגיעה באינטרס של הצד שכנגד וביכולתו של בית המשפט לפעול ביעילות. תחת זאת, יש לבצע איזון בין שיקולי מדיניות כלליים כמו גם בין שיקולים ואינטרסים המשתנים על פי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה [...] במסגרת השיקולים הכלליים יש לתת את הדעת לתכליתו של ההליך הפלילי להביא לחקר האמת ולמנוע מצב שבו תוצאת פסק הדין נקבעת בשל מחדל פרוצדוראלי. כן, יש לתת את הדעת לזכותו של הפרט המערער שלא להיות מורשע ומוענש על לא עוול בכפו. מן הצד השני, יש לתת את הדעת לאינטרס של הצד שכנגד להמשיך הלאה ולהניח שהעניין הסתיים בחלוף המועד הקבוע בחוק, אף כשהצד שכנגד הינו המדינה - גם אם במידה פחותה; לצורך להציב גבול להימשכותם של הליכים; לאינטרס בדבר סופיות הדיון; לאינטרס בדבר יציבות המשפט; ולאינטרס בדבר ניהול אפקטיבי של המערכת השיפוטית בדרך שתמנע יצירת אנדרלמוסיה ופגיעה בשירות הניתן לציבור בבתי המשפט שלערעור [...] במסגרת השיקולים הפרטניים הנבחרים יש להתייחס, בין השאר, לטעמים שבעטיים הוגש הערעור באיחור; לפרק הזמן שחלף למן המועד האחרון להגשת הערעור הקבוע בחוק; לשאלת היותו של המערער מיוצג על-ידי עורך דין וכן לסיכויים הלכאוריים שהערעור שבכוונתו להגיש אמנם יתקבל [...]"

כן נפסק בבש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.7.06) -

"אין ליתן אורכה להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור בפלילים, אלא בהתקיים טעם ממשי המניח את הדעת".

13. בענייננו לא מסר המערער כל טעם להגשת הערעור למעלה מחודשיים לאחר החלטתו של בית משפט קמא שדחתה את בקשתו לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו. כן יוער כי המערער ביקש מבית משפט קמא לבטל את גזר הדין בלבד ולא את הכרעת הדין לפיה נמצא אשם בביצוע העבירות שיוחסו לו. מכאן שלא נפגעה זכותו של המערער "שלא להיות מורשע ומוענש על לא עוול בכפו". עוד יוער כי המערער לא פירט כיצד יגרם לו עיוות דין אם בקשתו דן לא תתקבל וכיצד נגרם לו עיוות דין עת נדון בהעדרו בבית משפט קמא.

יש להזכיר כי הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור תתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית רק במקרים חריגים בהם מתגלה טעות בפסק הדין אשר יש לתקנה, או כאשר מידת העונש חורגת באופן מהותי מן הענישה הנהוגה והמקובלת.

14. בשקלי נתונים אלה סבורני כי העונש שהוטל על המערער הוא סביר ומאוזן ויש בו ביטוי לענישה המקובלת בגין העבירות שבוצעו.

משאלו פני הדברים אינני סבור כי סיכויי הערעור גבוהים ואין בהם כדי להצדיק קבלת בקשה להארכת המועד להגשת הערעור.

15. בשל כלל הטעמים שצוינו לעיל, אין בידי להיעתר לבקשה להאריך את המועד להגשת הערעור.

החלטת בית משפט קמא שניתנה בתאריך 8.2.17 תעמוד בעינה ומטבע הדברים אף פסק הדין שניתן בתאריך 26.12.16 יעמוד על מכונו.

המזכירות תשלח החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, י"ג אייר תשע"ז, 09 מאי 2017, בהעדר הצדדים.